

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

Теорія і методика виховання художньо- обдарованої особистості у закладах мистецької освіти

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

17 – 18 жовтня 2019 року

TIME OF ART EDUCATION

Collection of Articles VII of the All-Ukrainian Scientific-Practical Conference
«Theory and methods of education of the artistically gifted person in the institutions
of art education»

Харків
Україна
2019

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія

Калашник М.П. – доктор мистецтвознавства, професор
Матвеева О.О. - доктор педагогічних наук, професор
Полубоярина І.І. – доктор педагогічних наук, професор
Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор
Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор
Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, професор
Перетяга Л.Є - доктор педагогічних наук, професор
Фомін В.В. – доктор педагогічних наук, професор (голов.ред.)
Бурма А.В.- кандидат педагогічних наук, доцент

*Затверджено редакційно видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 6 від 05.11.2019*

У збірнику подано статті VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти». Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

Ч-24 Час мистецької освіти «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти: зб. статей VII Всеукраїнської наук. - практи. конф. 17-18 жовтня 2019року) , ч.І / заг. ред. В.В. Фомін – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019 – 267с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська, англійська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

УДК 37.032

ББК 85я43

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

Діана Соловійова

ВІЗУАЛЬНА МОВА ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ ЯК КОМУНІКАТИВНА
ЗНАКОВА СИСТЕМА 45

Вікторія Кушніренко

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ ПІАНІСТА-ВИКОНАВЦЯ.. 49

II. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

І.І.Мартиненко

УКРАЇНСЬКА ІНТЕЛІГЕНЦІЯ СЛОБІДСЬКОГО КРАЮ ТА РОЗВИТОК
НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ 55

В.В. Фомін, Ольга Довидченкова

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ БАЯННО-
АКОРДЕОННОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ ХХ
СТОЛІТТЯ..... 63

А.В. Висовень

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ КОМПОЗИТОРІВ ХІХ
СТОЛІТТЯ У РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ
МИТЦІВ 69

Микита Коваль

СТАНОВЛЕННЯ НЕАПОЛІТАНСЬКОЇ ВОКАЛЬНОЇ ШКОЛИ В ІСТОРІЇ
РОЗВИТКУ ОПЕРНОГО МИСТЕЦТВА..... 76

Ірина Беспалова

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЖАНРУ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ 70-80
РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 81

Наталія Купкіна

ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ЖАНРУ МЕСИ БРЕВІС 87

УДК 159.923

Діана Соловйова

*Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди,
факультет мистецтв,
кафедра дизайну
бм група*

ВІЗУАЛЬНА МОВА ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ ЯК КОМУНІКАТИВНА ЗНАКОВА СИСТЕМА

Науковий керівник кандидат мистецтвознавства, доцент Л.А Сухорукова

Візуальна мова графічного дизайну розглядається як комунікативна знакова система. Комунікації з виявленням їх специфіки у графічному дизайні. Графічний дизайн це – специфічна галузь художньо-проектної діяльності, метою якої є візуалізація інформаційного середовища за допомогою засобів поліграфії.

Ключові слова: *графічний дизайн, візуальна мова, комунікація, візуальне повідомлення.*

The visual language of «graphic design» is regarded as a communicative sign system. Communication with revealing their specificity in graphic design. Graphic design is a specific field of art and design activity, the purpose of which is to visualize the information environment by means of polygraphy.

Keywords: *graphic design, visual language, communication, visual message.*

Постановка проблеми. Живучи в світі де накожному кроці візуально-комунікативна конкуренція і головною цінністю стала візуальна інформація. У сучасному інформаційному суспільстві значення графічного дизайну є досить актуальним. Тепер не лише фірми виробники, що надають послуги, конкурують між собою, а вони намагаються як умого більше охопити риних сфер впливу на потенційного споживача. Слід зауважити, що і соціальні проблеми також існують у конкурентній боротьбі за увагу соціуму до себе. Насам перед необхідність науково-теоретичного обґрунтування поняття «графічний дизайн».

Аналіз останніх досліджень та отримані результати. Зупиняючись на проблемі візуалізації у графічному дизайні, О Черневич наголошує на необхідності існування «візуальної установки», значення якої полягає в тому, що «вона робить об'єкт установки – візуальну сторону світу – важливою, значимою, тою, що має сенс». Дослідниця вважає, що «візуальна настанова подає людині світ у вигляді тексту – у цьому її значення» (дужки та знак оклику автора – О.Г.) [4, с. 137].

Сучасні літературні джерела часто просто не встигають за таким стрімким розвитком графічного дизайну, з аналізом і описом його досягнень.

Серед зарубіжних дослідників графічного дизайну слід відзначити роботу К. Ньюарка «Что такое графический дизайн?» [2, с. 21], де наводяться дефініції графічного дизайну та його складових, розглядаються інструменти й принципи дизайнерської діяльності.

Вивчення фахової літератури з графічного дизайну показує, що поняття «графічний дизайн» досі залишається недостатньо вивченим. Необхідно зазначити, що більшість праць, присвячених даній темі, висвітлювали розвиток дизайну як загального явища. Для висвітлення поняття «графічний дизайн» необхідно розпочати дослідження з визначення деяких термінів у цій галузі.

Мета статті. Науково-теоретично обґрунтувати сутність поняття «графічний дизайн» як комунікативна знакова система.

Виклад основного матеріалу. Комунікація є одним із видів загально-го спрямованого зв'язку. Вона здійснюється за допомогою знаків, тексту, візуальних асоціацій направлених від одного об'єкта до іншого, і знаходить своє вираження у комунікативних актах природного та суспільного характеру.

Комунікація єдина у своїй основі – сутність комунікації полягає у передачі повідомлення, як інформація цією безпосередністю не володіє [1, с. 11-14]. Комунікативний процес може бути як вузько направленим, коли інформація призначена для вузького кола, так і широко направленим, коли передача повідомлення призначена безлічі систем одночасно. До процесу залучається підмножина приймаючих систем.

I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Слід наголосити, що саме полінаправлений процес передачі повідомлень притаманний графічному дизайну. Сучасні літературні джерела часто просто не встигають за таким стрімким розвитком графічного дизайну, з аналізом і описом його досягнень. І сьогодні відчувається певний дефіцит наукових джерел із графічного дизайну, його термінології і теорії.

Візуальна комунікація — потужний інструмент соціального управління. Плакат — її основний і один із найвлучніших засобів донесення інформації до реципієнта [3, с. 24]. Його головне завдання — презентація інформаційного повідомлення, по- даного в художній формі, що має інтерпретуватися максимально виразно та образно. Саме художня образність та новизна забезпечують краще сприйняття інформації.

Принципова відмінність графічного дизайну від різновидів графіки як виду художньої діяльності полягає у проектному характері графічного дизайну, його функціонально-естетичній спрямованості на масове відтворення візуальних структур в сучасній комунікативній сфері. Таким чином, графічний дизайн є синтетичною творчою діяльністю, яка використовує сучасні засоби передачі інформації і базується на традиціях графічного мистецтва.

Ефективність останньої полягає у створенні вдалої інформаційної концепції згідно контексту, визначенні мовної стратегії, відпрацюванні каналів передачі, які забезпечують результативне сприйняття інформації, аналітиці. Візуальна інформація високого художнього гатунку викликає стійкі думки, здатні гармонізувати внутрішній світ людини й формувати нове сприйняття реальності.

Висновки. Графічний дизайн є функціональною, аналітичною системою візуалізації інформації. Його завданням є перетворення інформації у візуальні зна- ки, що мають інтерпретуватися максимально виразно.

Відповідно, візуальна мова графічного дизайну – це засіб презентації інформації. Повідомлення формують візуальний текст, який, разом із множиною інших текстів складає візуальний гіпертекст інформаційного середовища.

Список використаних джерел

1. Гладун О. Візуалізація інформації: інфографіка /О. Гладун // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: зб. наук. пр. / за ред. Даниленка В.Я Харків: ХДАДМ, 2012. № 4. С. 11-14.
- 2.Квентин Ньюарк. Что такое графический дизайн? Руководство по дизайну / Квентин Ньюарк, М. АСТ, Астрель, 2005.
3. Северіна О. М. Екологічний плакат: становлення та розвиток (за матеріалами Міжнародних трієнале «4-й Блок»): автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства: 17.00.07 // Харк. Держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2010. 24 с.
4. Черневич Е. В. Язык графического дизайна / Е.В. Черневич. М.: ВНИИТЭ, 1975. 137 с.